

Egyetemi doktori (PhD) értekezés tézisei

A BLASKOVICHOK VILÁGA

**EGY KÖZNEMESI CSALÁD TÖRTÉNETE ÉS ÉLETMÓDJA
A 18. SZÁZADTÓL A 20. SZÁZAD KÖZEPÉIG**

Gócsáné Móró Csilla

Témavezető: Dr. Miru György

DEBRECENI EGYETEM

Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola

BTK

Debrecen, 2012.

1. Az értekezés témaválasztása, célkitűzése

Értekezésemben egy kivételesen sikeres, igényes, a polgárosuló köznemesség rétegét reprezentáló család történetét mutatom be. Egy olyan família históriáját, amelynek tagjai műveltségteremtők voltak, mindig nyitottnak mutatkoztak gazdálkodásuk megújítására, és a 20. században Tápiószelén egy köznemesi család történetét és életét bemutató kivételes gyűjteményt hoztak létre.

Tápiószelei lakosként gyermekkorom óta kísérhetem végig azt a folyamatot, ahogyan a tápiószelei Blaskovich fivérek értékőrző és kultúraközvetítő szellemisége meghatározza a település lakóinak identitását. Sőt a Blaskovichok máig részei a tápiómenti kistérségi kollektív emlékezetének is, szellemi és tárgyi örökségük korunkig meghatározzák az itt élők mindennapjait. Tápiószentmártonban áll a család barokk kápolnája, a Nemzeti Múzeum állandó régészeti kiállításán látható az általuk megtalált szkíta aranyszarvas, amiből hazánkban ezen kívül csak egyet tártak fel. A térség legfontosabb turisztikai attrakciója a tápiószentmártoni lovas park, ami a Blaskovichok csodakancájának mítoszára épül. A 20. században a kulturális örökségvédelem terén alkották a legfontosabbat, mivel két világégés ellenére megmentették családi műgyűjteményüket, amit már 1940-ben megnyitottak a nagyközönség számára. A Tápiószelén lévő Blaskovich Múzeum ma Magyarország egyetlen köznemesi kúriamúzeuma. A sors kegyes akaratából közel harminc éve vezetem ezt az intézményt, így a Blaskovich család szellemi és tárgyi örökségének ápolásához tevőlegesen is hozzájárulhatok.

A magyarországi családtörténeti kutatásban egyedi értéket képvisel a Blaskovich Sámuel által alapított ebeczki Blaskovich família anyaga a maga komplexitásával. A nemes családok többségénél az iratok, fotók mellett jó, ha korunkra az épület megmaradt. Az, hogy egy köznemesi família 18. századi iratai állami levéltárban, míg a 19. és 20. századiak egy közgyűjteményben úgy fennmaradjanak, hogy ahhoz nemcsak eredeti fotók, hanem több generáció által használt eredeti berendezési tárgyak is társulnak, igen ritka, így azok különleges és értékes történeti forrásegységnek képeznek. Talán joggal jelenthető ki, hogy nincs az ebeczki Blaskovichokon kívül Magyarországon másik olyan köznemesi család, amelynek históriáját ilyen széles forrásbázison nyugszik, ahol az írott és ikonográfiai anyag mellé tekintélyes mennyiségű tárgyi emlék is társul.

Az értekezés szándékom szerint nem hagyományos családtörténet, több annál, társadalomtörténeti aspektusból vizsgált családtörténet, művelődéstörténeti kitekintéssel. A kutatás ezért két nyomvonalon haladt, egyrészt társadalomtörténeti szempontok szerint (nemességyszerző leszármazottainak története, vagyoni viszonyok, társadalomban elfoglalt hely bemutatása, a család társadalmi kapcsolati hálójának és házassági stratégiájának feltárása), másrészt művelődéstörténeti szempontok alapján részletesen bemutatom az egyes nemzedékek lakóviszonyait és az életvitelt meghatározó körülményeket. A Blaskovichok több generációjánál erre azért fontos kitérni, mert a 21. század elején is látható egyik lakhelyük 19. századi berendezése.

Az ebeczki Blaskovich család történetét feldolgozó értekezéssel kívántam a magyar család- és társadalomtörténet eredményeit elmélyíteni, illetve kibővíteni.

2. Az értekezés forrásai, módszere és szerkezete

Az értekezés döntően eddig feltáratlan, vagy csak általam publikált levéltári források feldolgozásával készült. A feldolgozás alapját két nagy forrásegység adta. Az elsőt a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár őrzi Blaskovich és rokon családok iratai (1422–1839) címmel. Blaskovich Elemér 1917-ben a teljes családi irattárat a szolnoki levéltárnak ajándékozta.

A másik nagy forrás együttest a tápiószelei Blaskovich Múzeum őrzi, amit rajtam kívül ilyen mélységben nem dolgozott fel senki. A közgyűjtemény Történeti Dokumentációs Tárában fennmaradt jelentős iratanyag évköre a 19. század elejétől a 20. század közepéig terjed. A múzeum történeti tárában őrzött Blaskovich családi levéltárban genealógiai szempontból különösen értékesek a gyászjelentések, de nagy egységet képeznek Blaskovich I. Gyula közéleti szereplésével, 1848–49-es tevékenységével kapcsolatos dokumentumok, és az erki, a tiszaujhelyi, a prandorfi, a tápiószelei birtokok gazdasági iratai. Az itt őrzött gazdag anyagból értékesek még a hivatalos és magán levelezések is. A missilisek között a családtörténet szempontjából különösen a családtagok egymás közötti levélváltásai fontosak, amelyek elsősorban Blaskovich II. Gyula, Aladár, Antal, György és János, II. és III. Sándor illetve III. Ernő személyéhez kapcsolódnak. A tápiószelei anyagban érdekes források az egyes naplók, füzetek, amik pénztári és gazdasági bejegyzéseket, a műgyűjtemény gyarapítását,

bemutatását, vadászeseményeket rögzítenek, de a legfontosabb Blaskovich János háborús naplója, amiben 1944-től 1947-ig tartó eseményeket mutat be. A családi iratanyag többi része, elsősorban a múzeumalapító testvérpár feljegyzései, szintén a tápiószelei Blaskovich Múzeum adattárában található.

A genealógiai kutatáshoz primer és szekunder forrásokat használtam. Az elsődleges kútfők között a besztercebányai levéltárban őrzött 18. századi deméndi (ma Demandice) halotti és keresztelési anyakönyvek, a tápióbicskei Római Katolikus Plébánia Meghaltak és Kereszteltek Anyakönyvei, valamint a Blaskovich Múzeumban őrzött anyakönyvi kivonatok érdemelnek említést. A família származására, eredetére vonatkozóan értékes adatokkal szolgáltak a Magyar Országos Levéltárban őrzött Magyar Kancelláriai Levéltár Királyi Könyvei (Libri Regii), ezen kívül a nemességigazolások (O szekció) és a kisebb családi fondokat (P szekció) tartalmazó iratai, valamint a Károlyi Nemzetség Levéltára. Felhasználtam az Országos Széchényi Könyvtár Térképtára, valamint a nagykátai Városi Földhivatal kataszteri térképeinek anyagát.

A Blaskovichok genealógiájához, a családtagok társadalmi szerepvállalásának bemutatásához a Pest Megyei Levéltár, a Heves Megyei Levéltár és a Nógrád Megyei Levéltár iratanyagát vizsgáltam és hasznosítottam. A nemesi közgyűlések jegyzőkönyveit, magisztrátusi névjegyzékeit, a tarnai főszolgabíróóság iratait, betáblázási könyveket, nemesi felkelési irat együtteseket tanulmányoztam.

Jelen dolgozat szempontjából nélkülözhetetlen adatokkal szolgáltak Nagy Iván és Kempelen Béla genealógiai munkái, illetve Pest, Csanád, Szolnok, Nyitra, Pozsony megyék nemességét bemutató klasszikus és újabb munkák. Kutatásom során fontos adatokhoz jutottam az egyes egyetemek diákösszeírásaiból, fővárosi név- és címjegyzékből, különféle katonai listákból, almanachokból.

A Blaskovich család nemzedékrendjének kutatása, feldolgozása mellett nagy hangsúlyt fektettem a família birtok- és életviszonyainak bemutatására. A 18. századi birtokok leírásához elsősorban a szolnoki levéltár dokumentumait használtam. A genealógiai adatok pontosítására az elsődleges források mellett epigráfiai forrásokat is használtam. A tápiószentmártoni családi sírkert, valamint a nézsai és tápiószelei síremlékek feliratai hasznos kiegészítésként szolgáltak számomra.

A família életének korábbi színhelyeit saját gyűjtőút során is dokumentáltam. Így jártam a szlovákiai Deménden és Felsőbakán (Prandorf), a romániai Nagybányán, a Heves megyei Erken, a Törökszentmiklós melletti Szent Tamás pusztán és Kengyelen, Makó-Királyhegyesen, a Nógrád megyei Nézsan, ezen kívül Tápiószentmártonban és Budapesten, a

Reáltanoda és Szerb utcában. A helyszínek bejárásával tágítottam történeti feltárásom módszereit. A helyszíni gyűjtőút során saját készítésű felvételekkel nemcsak az ikonográfiai anyagot bővítettem, de a szakirodalmi anyagot is pontosítottam. A família 20. századi életvitelének feldolgozásához használtam az oral history módszerét. A szekunder források között kiemelendők a Blaskovich család tagjairól megjelent 19. századi újságcikkek, valamint a családtagok által írt hírlapi híradások, folyóiratközlések.

Dolgozatom időhatárait a 18. század elejétől a 20. század közepéig jelöltem ki. A família korábbi történetére nem rendelkezem hiteles adatokkal, az utolsó nemzedék 20. század második felében folytatott életvitelét már nem tárom fel, mivel nem kívántam a múzeumtörténet irányába eltérni. A disszertációban a családtörténetet kronológiai sorrendben tárgyalom.

Családtörténeti értekezésemet hat nagyobb fejezet alkotja. A bevezető fejezet után, mely a tárgykör általános szakirodalmi kérdéseit taglalja, a második rész a származás és felemelkedés folyamatát tárja fel, majd a reformkor nemzedékeinek gazdasági és társadalmi szerepvállalását mutatom be. A negyedik fejezetben a polgári átalakulásban érintett leszármazottakat és azok családi-társadalmi kapcsolatait jelenítem meg. Az ötödik nagy egység a polgárosult nemzedéket mutatja be, hangsúlyozottan a múzeumalapító ágat, majd végül összegzés zárja az értekezésemet. A disszertáció végén a felhasznált források, illetve a szakirodalom jegyzéke kap helyet. A függelékben hat genealógiai táblában foglalom össze az ebeczki Blaskovichok nemzedékeit. A képmellékletben válogatást adok a Blaskovich család gazdag ikonográfiai anyagából, amit saját gyűjtő útamon készített fényképfelvételek egészítenek ki.

Családtörténeti munkámban erőteljesebb az a szál, amely a múzeumalapító testvérpár, Blaskovich György és János közvetlen őseinek történetét tárja fel. Részletesen közlöm nagyapjuk, Blaskovich Gyula pályaképét, akinek 1848–49-es tevékenysége túlmutat a családi história keretein, mivel a változás korának, a polgári átalakulás folyamatának aktív részese volt. Az ebeczki Blaskovichok nemzedékrendje a 19–20. század fordulójára igen szerteágazott, ezért a 20. század első felében már csak a múzeumalapító ág képviselőinek történetét, életmódját mutatom be.

3. A kutatás eredményei. Az értekezés legfontosabb megállapításai

Az értekezés alapján megállapítható, hogy a Blaskovich család karrierje ugyan későn indult, de tipikusnak mondható a magyarországi köznemességen belül. Blaskovich Sámuel alapozta meg a família felemelkedését, akinek társadalmi rangja, képzettsége és hivatali pályájának indulása hasonló volt, mint a Grassalkovichoké, Beleznyaké. A Blaskovich família azonban sem akkor, sem később nem emelkedett az arisztokrácia sorába. A család története teljes bizonyossággal csak a Rákóczi-korig vezethető vissza. Az akkor élt két testvér, István és Sámuel, a Csáky, az Andrássy, Eszterházy és a Forgách család tagjaihoz hasonlóan, eltérő oldalon kereste az érvényesülés útját. Blaskovich István Rákóczi kapitánya lett, míg öccse, Sámuel szolgabíró, a császári oldalon maradt. A családi emlékezet szerint a Rákóczi szabadságharcban kompromittálódott leszármazott miatt kért és kapott Blaskovich Sámuel 1712-ben új nemességet és címet.

Az 1712-ben megszerzett nemesi levél után 1848–49-ig egy szűk másfél évszázadon át birtokszerző, birtokgyarapító, nemesi vármegyei közhivatalokat viselő, katonáskodó és jól házasodó generációk váltották egymást. Birtokaik Hont, Nógrád, Borsod, Heves és Pest vármegyében feküdtek, s ezekben a megyékben viseltek különböző tisztségeket is, aljegyző, szolgabíró, főszolgabíró, alispán vagy táblabíró beosztásban.

A Blaskovich család 18. századi képviselői (Sámuel és I. József) a jó gazdálkodás, a közigazgatási-hivatali pályán szerzett érdemek és a családi kapcsolatoknak köszönhetően a bene possessionatus köznemesség soraiba emelkedtek. Az 1738-as királyi adománnyal növelték Nógrád és Hont megyei birtokaikat. A birtokrészek gyarapodása a 19. század közepéig volt jellemző házasságok révén, de vásárlás útján is került Blaskovich kézre föld a Kubinyiaktól, az Almássyaktól, a Podmaniczkyaktól és a Keglevichektől.

A család tagjaira jellemző volt a körültekintő birtokvezetés és gazdálkodás, a közéleti-politikai ambíciók, valamint a művészeti értékek megbecsülése. A família több tehetséges egyént adott az országnak. A sorból kiemelkedik Blaskovich Ernő híres telivértenyésztő, Blaskovich II. Gyula műgyűjtő, Blaskovich Sándor író és fia, ifjabb Sándor zeneszerző, valamint Blaskovich György és János múzeumalapítók.

Az ebeczki Blaskovichok is hasonlóak azokhoz a nemesi famíliákhoz, ahol nagy tradíciója volt a katonáskodásnak, a vármegyei közéletben való részvételnek és a gazdasági vállalkozásnak. Az első csoportba olyan személyek tartoznak, mint Blaskovich István kuruc

alezredes, Blaskovich Pál generális főstrázsamester, Blaskovich II. Pál huszártiszt, valamint Blaskovich György a császári és királyi huszárezred hadnagya. A família közéleti palettája ennél jóval gazdagabb. Meghatározó személyiségei között bőven találunk vármegyei szolgáló és táblabírákat, alispánokat, országgyűlési képviselőket. A felemelkedést elindító Blaskovich Sámuel és fia, József Hont és Pest megyei tisztségei mellett a reformkorban élt férfiak többsége hivatali tisztséget is betöltött. A legmagasabb hivatali rangot Blaskovich Gyula hevesi főispán érte el. A család rangját jelezte, hogy Blaskovich II. Józsefet három vármegye is táblabírájává választotta. A birtokos nemes számára vonzó célnak és a politikai karrier csúcsának számított az országgyűlési mandátum megszerzése. A dualizmus időszakában többen, így Blaskovich II. Pál, Blaskovich Sándor, valamint a nők házastársai közül Huszár István, Almássy Sándor, Máriássy Béla szerzett képviselői megbízatást, ők több éven át látták el törvényhozói feladatukat. A politikai életben a legmagasabbra viszont egy Blaskovich lány fia jutott. Blaskovich Amália egyetlen fiú gyermekét, Kállay Benjaminget az Osztrák–Magyar Monarchia közös pénzügyminisztereként ismerjük. A nemesi életpálya harmadik típusára, az egyházi hivatásra csak Blaskovichok II. Gyula féltestvérei esetében találtam példát.

Az ebeczki Blaskovich famíliánál felvázolt 19. század közepi egyedi élettörténetekből az országos tendenciákhoz igazodóan kétfajta magatartás minta rajzolódott ki. Az egyik az, amikor a haladás ügye mellé álltak. Az ország sorsfordító időszakában nemcsak egyes Blaskovich férfiak, de a nők férjei is a haza szolgálatára szegődtek. Az 1848–49-es szabadságharc idején országosan a második vonalban, de megyei szinten aktív vezetőként harcoltak vagy dolgoztak. Az átalakulás időszakában legfontosabb szerepet Blaskovich I. Gyula alispán játszotta, de testvére, Pál és sógora, Wartersleben Ágoston mellett Huszár István, Almássy Sándor is kivette részét a harcokból. Az országos események alakítói közé tartozott Blaskovich II. Pál sógora, Perczel Mór. Blaskovich Gyula áldozata lett a szabadság ügyének, mert jelentős anyagi szerepvállalása, nemzetőrség szervező munkája után személyes kudarcként élte meg a fegyverletételt. A szabadságharc bukását nem tudta feldolgozni, lelki és fizikai tekintetben összeomlott, feltehetően öngyilkos lett. A másik magatartásforma is megmutatkozott a Blaskovich famíliában, Bertalan és családja mindvégig a Habsburg-ház elkötelezett híve maradt.

Értekezésemben kitértem arra, hogy a família tagjai milyen érzékenyen és élénken reagáltak az adott kor társadalmi-gazdasági változásaira. A Blaskovich család tagjainak felemelkedését, majd bene possessionatus létét jól átgondolt házassági stratégiája is nagymértékben elősegítette. Az alkalmazkodni képes, ambiciózus családtagok magas színvonalra fejlesztették gazdálkodásukat, s ezzel együtt lakásviszonyaikat. A 19. század

derekán voltak olyan családtagok, akiket az új eszmék, a korszerű egyéni és közösségi érdekek, valamint a változást követelő körülmények érintettek meg. Képesek voltak korszerűen gondolkodni, az ország számára is hasznossá válni, s a polgárosodás útjára lépni.

A Blaskovich család évszázadokat átívelő történetében bemutattam olyan személyeket, akiknek az épített örökség gazdagítása, a haladó nemzeti gondolatok támogatása, a magyar lóversenyzés megteremtése, a kulturális értékek összegyűjtése és közreadása volt céljuk. Meglehetősen sokszínű társadalmi jelenségek, változatos szerepkörök egymásra épülése, egymáshoz kapcsolódása figyelhető meg a 19. század végi és a 20. századi nemzedékeknél. A családtagok két csoportot alkotnak, Blaskovich István és Miklós leszármazottaira a polgári elemeket is magába foglaló, kifejezetten gazdag, vidéki birtokosi életvitel jellemző, míg másoknál az értelmiségi-polgári életmód, ami azonban nem szakad el teljesen a földtől, vagy a nemesi hagyományoktól. A 20. század közepéig, a birtokok elvesztéséig jómódú birtokosként éltek a tápiószentmártoni, nagykirályhegyesi és nézsai Blaskovichok. Az értelmiségi életet választotta Blaskovich II. Sándor és fia, valamint a tápiószelai testvérpár, Blaskovich György és János.

A két és fél évszázad történetéből jól kirajzolódtak a Blaskovichok alapvető törekvései, mégpedig a jó és eredményes gazdálkodás, a birtokgyarapítás, a házassági kapcsolatok tudatos, olykor rangemelkedést is hozó alakítása, valamint a közéleti szerepvállalás, a vármegyei és országos közéletben való aktív közreműködés. Birtokviszonyaik ismeretében joggal állapíthatom meg, hogy a Blaskovichok nemzedékeken át kitűnően és korszerűen gazdálkodtak, ezért nem rendítette meg anyagi erejüket a jobbagyfelszabadítás. Érdemes külön kiemelni Blaskovich I. József honti alispán, valamint unokája, Blaskovich II. József táblabíró és Blaskovich Bertalan birtokszerzési stratégiáját, akik több vármegyére kiterjedő uradalmakat hoztak létre. Blaskovich Ernő és Miklós már nemcsak eredményes gazdálkodónak, hanem modern üzletembernek is számítottak, akik jó érzékkel kapcsolódtak be a kor gazdasági fellendülését is elősegítő lóversenyzésbe.

A 19. század utolsó harmadától telivér lótenyésztéséről lett híres a Blaskovich família, elsősorban a tápiószentmártoni és nézsai uradalom. A lótenyésztés és különösen a lósport történetében nem egy tápiószentmártoni származású mén vagy kanca nevét örökítették meg, amelyek az akkori tenyésztői munka magas színvonaláról tanúskodtak. A sok kiváló ló között a Kincsem nevű telivérkanca neve fogalommá vált, amely világhírt hozott tenyésztőjének, a Blaskovich névnek és a magyar telivér tenyésztésnek.

A Blaskovich famíliában számos donátort is találtam. A családtagokra a 18. században még a római katolikus egyházzal kapcsolatos „jótétemények” a jellemzőek, többek között

kápolnaépítés, de a 19. században már a haladó magyar törekvésekhez kapcsolódtak. Blaskovich II. József a birtokos nemesség körében is igen jelentős adománnyal támogatta a Ludovika katonai akadémia megalapítását. Blaskovich Bertalan hozzájárult Kisfaludy Károly Aurórájának megjelentetéséhez, majd Blaskovich Amália a kortárs magyar irodalom és nőnevelés ügyét támogatta. Az utódok között volt olyan személy, aki tagja volt a Magyar Királyi Természettudományi Társulatnak, illetve alapítója a Magyar Iparművészeti Társulatnak, műgyűjteményével kiállítója az országos ezredéves kiállításnak, majd a 20. század első felében szervezői, szponzorai a tápiómenti archeológiai feltárásoknak.

A Blaskovichok nemzedékei a fegyelmezett, szorgos és sikeres gazdálkodás révén még a birtokok megosztása, lányok kiházásítása ellenére is gazdagok, tehetségek maradtak, amit életvitelük és lakóhelyeik magas minősége is igazolt. Minden nemzedék nagy gondot fordított a gyermekek nevelésére, iskoláztatására. Ez a megállapítás a 19. században különösen igaz, hiszen Laky János, Karacs Teréz, Táncsics Mihály több éven át tanította a Blaskovich ifjakat.

A századelőre a Blaskovich család társadalmi státusz tekintetében kettészakadt. A tápiószentmártoni, gyapjúi és nagykirályhegyesi leszármazottak az úri rendben, a középosztály felső rétegében maradtak, sőt néhány családtagra (Blaskovich I. Ernő, Miklós és leszármazottai) az arisztokráciával, a hagyományos elittel egyenértékű életmód a jellemző, míg belső indíttatásból vagy külső kényszerből a kettős, értelmiségi és nemesi életvitelt folytatók rokonaikhoz képest társadalmi státusz tekintetében lesüllyedtek. E társadalmi folyamat követhető nyomon a tápiószelei múzeumalapító testvérpár esetében, de mégis ők tartoznak a nemzeti emlékezetre máig befolyással bíró személyek sorába. A Blaskovich család társadalmi szerepvállalását két, a 20. században munkálkodó leszármazott, Blaskovich György és János fejezte be azzal, hogy a magyar nemzet számára örökül hagyta az ország egyetlen köznemesi kúriamúzeumának páratlanul gazdag anyagát.

4. Az értekezés tárgyában megjelent publikációk és előadások

Tanulmányok

1. Blaskovich család útja a felemelkedéstől a műgyűjtéséig, In: Blaskovich emlékkönyv, Szentendre, 1993. 19–61.
2. Blaskovich Múzeum története 1952-1992, In: Blaskovich emlékkönyv, Szentendre, 1993. 174–194.
3. Nagybányai gyökerek a Blaskovich család műgyűjtésében, In: Pest Megyei Múzeumi Füzetek 4. Szentendre, 1997. 196–203.
4. A tápiószelei köznemesek társadalmi és gazdasági szerepvállalása a 18-19. században, In: Tisicum XII, Szolnok, 2001. 387–398.
5. Egy magyar köznemesi család lakóviszonyai, életkörülményei a 18. század közepétől a 20. század közepéig, In: Blaskovichok emlékezete, Tápiószele, 2003. 11–99.
6. A magyar köznemes tárgyi világa – a tápiószelei Blaskovich Múzeum története (1952–2002), In: Studia Comitatus 28, Szentendre, 2004. 39–59.
7. Blaskovichok a Rákóczi-korban, a Rákóczi-kor és kultusz tárgyai a Blaskovich gyűjteményben, In: Történeti Muzeológiai Szemle, Budapest 2006. 199–217.
8. A tápiószelei szkíta temető feltárása a korabeli sajtó tükrében, In: Az aranyszarvas nyomában, Tápiószele, 2006. 151–167.
9. Szemelvények Párducz Mihály és a tápiószelei Blaskovich testvérpár kapcsolatához, In: Az aranyszarvas nyomában, Tápiószele, 2006. 167–183.
10. A régészeti értékörzés és közvetítés formái a tápiószelei múzeumban 1947–2004, In: Az aranyszarvas nyomában, Tápiószele, 2006. 183–198.
11. Egy magyar köznemesi család, a Blaskovichok életkörülményei a XIX. század végén és a XX. század elején, In: Tisicum XVII., Szolnok, 2008. 255–275.
12. Blaskovich Gyula hevesi alispán társadalmi szerepvállalása különös tekintettel az 1848-49-es forradalom és szabadságharc éveire, In: Az egri Dobó István Vármúzeum Évkönyve, Agria XLIV. Eger, 2008. 205–223.
13. Egy köznemesi család története. A Blaskovichok rövid története, In: Szirbik Miklós léptein, Makói Múzeumi Füzetek 110. Makó, 2008. 49–57.
14. A Blaskovichok világa. A Blaskovich család útja a felemelkedéstől egy nemzeti közgyűjtemény megalapításig, Turul folyóirat, megjelenés alatt, 2012.

Hazai konferenciák, előadások

1. Blaskovich család története, Kisnemesi Otthonok 2. Országos Találkozója, Munkácsy Mihály Emlékmúzeum, Békéscsaba, 2003. március
2. Blaskovich család története, Teleki Magyar Ház, Nagybánya (Románia) Szent István Napok 2005. augusztus 18.
3. Mentor és emlékezete, Bottyán és a Blaskovichok, „Kard és karrier” Bottyán János halálának 300. évfordulója alkalmából rendezett történelmi konferencia, Hadtörténelmi Múzeum és Levéltár Budapest, 2009. október 16.
4. A Blaskovichok világa, egy köznemesi család története, Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság, Budapest, 2010. március 11.
5. A Blaskovichok világa, a Blaskovich család szerepe a Tápió mentén, A család helye, szerepe a lokális társadalomban, Interdiszciplináris konferencia, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület, Szolnok, 2011. szeptember 16-17.
6. A Blaskovich család szerepe és élő emlékezete a Tápió-vidéken, Tápiómenti Helytörténészek Konferenciája, Süllyás, 2011. október 15.

Szerkesztői munka

1. Blaskovich emlékkönyv, tanulmánykötet, Szentendre, 1993 (ISBN 963 7215 387)
2. Helytörténelmi emlékkönyv, tanulmánykötet, Tápiószele, 1999 (ISBN 963 03 9056 6)
3. Nagy János képgyűjteménye, Tápiószele, 2001 (ISBN 963 00 8261 6)
4. Blaskovichok emlékezete, tanulmánykötet, Tápiószele, 2003 (ISBN 963 212 222 4)
5. Haider Edit – Ridovics Anna: Pipagyűjtemény a tápiószelei Blaskovich Múzeumban, Szentendre, 2005 (ISBN 963 9590 05 3)
6. Az aranyszarvas nyomában. A Blaskovich fivérek és a magyar régészet kapcsolata, tanulmánykötet, Tápiószele, 2006 (ISBN 963 229 563 3)
7. Hidán Csaba – Szöllősy Gábor: Fegyver- és lószerszámgyűjtemény a tápiószelei Blaskovich Múzeumban, Szentendre, 2008. (ISBN 978 963 9590 28 1)
8. Helytörténelmi emlékkönyv, Tápiószele, 2009. (ISBN 978 963 06 8101 8)

Cikkek, közlemények

1. A tápiószelei Blaskovich Múzeum, TKM füzet 386. szám, 1990.
2. Nemesi Kúria a 19. században, Blaskovich Múzeum, állandó kiállítás vezető, Tápiószele, 1997.

3. Egy magyar köznemesi gyűjtemény Tápiószelén, Honismeret 1997/1.
4. Egy magyar köznemesi család lakóviszonyai, életkörülményei a 20. század első felében, In: Duna–Part folyóirat, 2003/4.
5. Magyar táblabírák világa a tápiószelei Blaskovich Múzeum, Szalon kulturális folyóirat 2001/3
6. A Blaskovich Múzeum öt éve 1990-1995. Magyar Múzeumok folyóirat, 1996/1.
7. Múzeumi Arcképcsarnok, múzeumi lexikon: Blaskovich fivérek szócikke, Budapest, 2002
8. A tápiószelei múzeumot alapító Blaskovich János, Honismeret 2004/1.
9. A Blaskovichok és a szkíta kutatás- rendezvények a tápiószelei múzeumban 2004-ben, Magyar Múzeumok folyóirat, 2005/1.
10. Köznemesi kúria a 19. században, Műértő 2005. július-augusztus
11. A Blaskovichok és Nagybánya, Kolozsvári Magyar Művelődés 2005. május
12. A kúria titkai, ismertető füzet a tápiószelei Blaskovich Múzeum kulturális és természeti értékeinek megismeréséhez, Tápiószele, 2011.
13. A XIX. századi magyar köznemes tárgyi világa a tápiószelei Blaskovich Múzeumban, Honismeret 2011./3.

